

Βιώματα ηλικιωμένων που αγνοούνται

**Γράφει ο Γιάννης Τσακπίνης,
Συνταγματάρχης (Π.Β.) ε.α.**

Αν ήτανε εύκολο οι ηλικιωμένοι που είναι σήμερα στη ζωή να παίρνανε μια παράταση να παραμείνουν αρκετά χρόνια κοντά μας γιατί όταν θα φύγουν και οι υπόλοιποι δεν θα γνωρίζουμε μετά τι μας γράφει η μοίρα μας και ποιο θα είναι το μέλλον μας. Τους έχουμε πολύ ανάγκη, ακόμα.

Γι' αυτό οφείλουμε όλοι μας να τους προσφέρουμε τα πάντα ακόμα και να τους πάμε γρήγορα να κάνουν και το εμβόλιο του κορωνοϊού γιατί είναι χρήσιμοι και για τη δική μας ζωή και για την πρόοδό μας. Όλα που λένε αποτελούν διδάγματα για όλους τους νέους για να πάρουν το δρόμο που είναι χρήσιμος για την οικογένεια που θα δημιουργήσουν. Ακόμα οφείλουν να μας ενημερώσουν και για τα υπόλοιπα τους βιώματα που περάσανε με τους παππούδες και τους γονείς τους όλα τα χρόνια της κατοχής ακόμα και πως τα αντιμετώπιζανε όταν είχανε προβλήματα υγείας.

Μέχρι σήμερα που πάντοτε επιδιώκουμε να κάνουμε παρέα με γνωστούς και άγνωστους ηλικιωμένους ποτέ κανείς δεν μας αρνήθηκε για να μας ενημερώσει σε ότι τους ζητήσαμε να μας κάνουνε γνωστά τα βιώματά τους και πως τα αντιμετώπισανε τα χρόνια της κατοχής που ζήσανε.

Προς τούτο έχουμε την υποχρέωση να συντομεύσουμε την ενημέρωσή μας από τους ηλικιωμένους για όλα τους τα βιώματα τώρα που είναι στη ζωή προκειμένου να τα κάνουμε γνωστά στους νέους μας για να γνωρίζουν τα όσα βίωσανε οι πρόγονοί τους για να διατηρηθούν στη ζωή. Γι' αυτό και πραγματοποιήσαμε «μετά από τηλεφωνική επικοινωνία» συνάντηση με ηλικιωμένο 94 ετών που κατοικεί σήμερα σε ορεινό χωριό του Βρύσινα.

Όταν φθάσαμε τον βρήκαμε στο σπίτι του να κάθεται στην καρέκλα κοντά στο αναμμένο τζάκι μαζί με τη γυναίκα του καθ' ότι η υγεία του και το κρύο δεν του επιτρέπουν να βγει έξω. Μετά από το κέρασμα που δεχθήκαμε και αφού πέρασε λίγος χρόνος από τα διάφορα που λέγαμε όλοι μαζί τον ρωτήσαμε να μας πει όσα θυμάται από τα βιώματα που πέρασε με την οικογένειά του τα χρόνια της κατοχής με

την υγεία τους όταν παρουσιαζότανε αρρώστιες και πως τις θεραπεύανε;

Αμέσως μας είπε: Κανείς από το σπίτι μας και από το χωριό μας δεν αρρώστησε και πήγε στον γιατρό και ούτε τον είχαμε δει ποτέ αλλά και ούτε κανείς χωριανός ακούσαμε να πήγε σε γιατρό.

Εγώ, είπα, είδα γιατρό μόνο όταν πήγα να υπηρετήσω στον στρατό.

Για ότι συνέβαινε στην οικογένειά μας για την υγεία μας, ο πατέρας και η μάνα μας θεραπεύανε με τα πρακτικά φάρμακα που ξέρανε από τους γονείς τους και από αυτά που είχανε μάθει από τους χωριανούς τους. Ήτανε και ορισμένοι σε άλλα χωριά που ξέρανε περισσότερα και πηγαίναμε όταν είχαμε ανάγκη.

Εγώ θα σας πω όσα θυμάμαι από αυτά που μας κάνανε οι γονείς μας όταν χτυπούσαμε: στα χέρια, στα πόδια και στο σώμα όταν εκτελούσαμε εργασίες στα χωράφια ή όταν κόβαμε ξύλα με το τσεκούρι και το πριόνι ή ακόμα και όταν σκοντάφταμε κ.λπ. Εφόσον έτρεχε αίμα στο χτύπημα πηγαίναμε στο σπίτι και το έπλενε η μάνα με νερό και σαπούνι. Μετά έβαζε στην πληγή καπνό τριμμένο ή τριμμένη ξερή καβαλίνα του γαϊδάρου και μετά το έδενε με καθαρό πανί. Όταν μετά από μέρες που έβγαζε το πανί έβαζε επάνω στην πληγή αλοιφή που την είχε φτιάξει από θειάφι και λάδι. Οινόπνευμα, τσικουδιά, ιώδιο και γάζα δεν είχαμε στην εποχή μας. Όταν είχαμε καούρα ή κοκκινίλα στο δέρμα μας έβαζε λάδι από τον λύχνο και μας περνούσε.

Όταν υπήρχε σπάσιμο στο χέρι ή στο πόδι παίρνανε τον ειδικό που ήξερε και τα θεράπευε ως εξής: έκοβε ξερό όρτικα σε τεμάχια σε ανάλογο μήκος και σε πάχος. Μετά αφαιρούμε από αυτά το εσωτερικό τους που ήτανε μαλακό και έβαζε κατά μήκος στο σπάσιμο δύο ή τρία ή και περισσότερα τεμάχια αφού πρώτα τα τραύματα είχανε πλυθεί καλά και με επάλειψη με λάδι από τον λύχνο. Μετά το έδενε με λωρίδες υφάσματος και το έσφιγγε μέχρι να σταθεροποιηθεί το τραύμα στην θέση του. Έμενε δεμένο αρκετό καιρό μέχρι να είναι σίγουροι ότι έχει γίνει η αποκατάσταση του για να το λύσουν. Στη συνέχεια ακολουθούσανε συχνά επαλείψεις με λάδι και με ελαφρό μασάζ.

Εκτός των άλλων για τις μικρές πληγές η μάνα μου έκανε και το εξής: μετά από το πλύσιμό τους έπαιρνε μια φουρκέτα από τα μαλλιά της και την έβαζε μέσα σε μικρό λεπτό πανί. Στη συνέχεια από την στενή μεριά την τοποθετούσε πρώτα στο ένα αυτί και μετά στο άλλο. Την έστριβε μερικές φορές για να κολλήσει το υγρό τους στο πανί. Όταν

την αφαιρούσε έκανε επάλειψη επάνω στην καθαρή πληγή και ωφελούσε αρκετά στη θεραπεία τους.

Επίσης θυμάμαι και μια άλλη σοβαρή περίπτωση τραυματισμού που έγινε το 1943 όταν ήρθανε οι Γερμανοί στο Ρέθυμνο. Αρκετοί χωριανοί και η οικογένειά μου φύγαμε και πήγαμε σε μια σπηλιά του Βρύσινα για να προφυλαχτούμε από τις βόμβες που ρίχνανε κοντά στο χωριό μου οι φονιάδες εχθροί μας.

Ένα βράδυ όταν κοιμότανε ο Αντώνης Δ. τον δάγκωσε ένας σκορπιός στο δεξί του χέρι και πρήστηκε. Ένας γέρος είπε στους δικούς του, πηγαίνετε γρήγορα στην μάνδρα που είναι κοντά μας να φέρετε γάλα από τα πρόβατα και θα σας πω τι θα κάνετε. Μόλις το φέρανε τους είπε: Να το ζεστάνετε και να βάλει το χέρι μέσα. Ο ίδιος με το άλλο χέρι του να το τρίβει με το γάλα συνέχεια μέχρι να κρυώσει. Με τον τρόπο αυτό βγήκε το δηλητήριο του σκορπιού και σιγά – σιγά ξεπρήστηκε.

Ακόμα και την ίδια εποχή ένας άλλος χωριανός κτηνοτρόφος όταν περνούσε τα πρόβατά του κοντά από την κορυφή του Βρύσινα που είχανε δίπλα γερμανικό φυλάκιο, πάτησε μια νάρκη και του έκοψε το δεξί του πόδι λίγο πιο πάνω από τον αστράγαλο. Δεν τον πήγανε οι δικοί του στην πόλη σε γιατρό αλλά τον θεραπεύσανε με πρακτικό τρόπο στο σπίτι τους.

Και το τελευταίο που θυμάμαι είναι όταν πονούσε ή φούσκωνε η κοιλιά μας από τις διάφορες τροφές που τρώγαμε το φάρμακο ήτανε να πίνουμε πολύ νερό από τη βρύση επειδή είχε πολύ σίδηρο και μας περνούσε ο πόνος και το φούσκωμα.

Όλα τα χρόνια της κατοχής στο χωριό μου τα Καπεδιανά είπε δεν είχαμε σοβαρές αρρώστιες και κανένας χωριανός δεν πέθανε παρά μόνο από γηρατειά και όλοι φεύγανε πάνω από 90 χρόνων.

Οι χωριανοί το αποδίδανε ότι είχανε και την βοήθεια από τους Αγίους του χωριού: τον Σωτήρα Χριστό και το Άγιο Πνεύμα στην κορυφή του Βρύσινα και γι' αυτό κάθε χρόνο στη γιορτή τους πηγαίνανε διάφορα προϊόντα και αρνιά ή κατσίκια από τα ζώα τους.

Τελειώνοντας ο υπερήλικος πρόσθεσε ότι όλα που σας είπα από την αρχή μέχρι τώρα θέλω να τα μεταφέρετε προφορικά ή να τα γράψετε στις εφημερίδες για να μάθουν οι νέοι μας πως ήτανε η ζωή μας τα χρόνια της κατοχής και πως αντιμετωπίζαμε τις ασθένειες που μας παρουσιαζότανε χωρίς γιατρούς και φάρμακα. Είχαμε βοηθό τον Θεό και γι' αυτό ζήσαμε! .._____